

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 18 lipca 2023 r.,
w sprawie wnioskodawcy M. W.
o odszkodowanie i zadośćuczynienie
kasacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 10 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 46/22,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu
z 18 listopada 2021 r., sygn. akt III Ko 78/20,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć wnioskodawcę M. W. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego. [MT]**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Kaliszu wyrokiem z 18 listopada 2021 r., sygn. akt III Ko 78/20 na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego zasądził od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Kaliszu na rzecz wnioskodawcy M. W. kwotę 45 000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z wykonania wobec wnioskodawcy decyzji o internowaniu w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981 r. w Polsce stanu wojennego, zaliczając na poczet zasądzzonego roszczenia uprzednio wypłaconą na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z

dnia 7 listopada 2008 r. w sprawie o sygn. akt III Ko 1 12/08, uchylonego w wyniku wznowienia postępowania wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie o sygn. akt II KO 20/20 na rzecz wnioskodawcy kwotę 12 000 złotych tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami co do kwoty zasądzonego zadośćuczynienia ponad wypłacone uprzednio od dnia uprawomocnienia się wyroku; oddalił wniosek w pozostałym zakresie.

Apelację od ww. wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając rozstrzygnięciu:

1. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia tj.:

1. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę dowodów i wyciągnięcie z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wniosków sprzecznych z zasadami prawidłowego rozumowania, doświadczenia życiowego i wskazaniemi wiedzy i uznanie, że zasądzone zadośćuczynienie spełnia cel i wymogi określone art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (dalej: ustawa lutowa) w przypadku krzywd M. W., doznanych z tytułu internowania go w okresie od dnia 13 grudnia 1981 r. do dnia 8 marca 1982 r., w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,

2. art. 201 k.p.k. poprzez zaniechanie wezwania w niniejszej sprawie tego samego biegłego lub powołania innych w celu wyjaśnienia wątpliwości i zastrzeżeń zgłoszonych przez wnioskodawcę w zakresie pogorszenia stanu zdrowia i spowodowania uszczerbku na zdrowiu u wnioskodawcy na skutek internowania, w sytuacji gdy przedmiotowa opinia jest niepełna, niejasna przez to, że nie zawiera faktów, które dawałyby podstawę do ww. ustaleń oraz nie sprecyzowano, czy brak odpowiedniego leczenia w okresie internowania wpłynął na pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawcy, biorąc pod uwagę wcześniejszy 35% uszczerbek na zdrowiu.

2. obrazę przepisów prawa materialnego, tj.:

a. art. 445. § 1 k.c. w zw. z art. 445 § 2 k.c. oraz art. 448 k.c., w zbiegu z art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, poprzez błędne przyjęcie, że zasądzona kwota zadośćuczynienia jest kwotą odpowiednią w przypadku krzywd M. W., doznanych z tytułu

internowania pokrzywdzonego, art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c. poprzez błędne ich zastosowanie skutkujące uznaniem, iż w okolicznościach niniejszej sprawy sumą odpowiednią zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez M. W. jest kwota 45.000,00 zł, podczas gdy sąd I instancji nie uwzględnił we właściwy sposób wszystkich istotnych okoliczności, które w sposób wyjątkowy miały wpływ na wymiar krzywd wnioskodawcy, a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia,

b. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c. poprzez błędne ich zastosowanie skutkujące uznaniem, iż w okolicznościach niniejszej sprawy sumą odpowiednią zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez M. W. jest kwota 45.000,00 zł, podczas gdy sąd I instancji nie uwzględnił we właściwy sposób wszystkich istotnych okoliczności, które w sposób wyjątkowy miały wpływ na wymiar krzywd wnioskodawcy, a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia, tj.: okoliczności okresu osadzenia i warunków, w jakich pokrzywdzony odbywał izolację (3 miesiące), braku kontaktów z rodziną, skutków zdrowotnych i psychicznych osadzenia, obawy o dalszą przyszłość, zdrowie i życie, skali maltretowania,

c. art. 6 k.c., poprzez błędną wykładnię przepisu i uznanie pośrednio, iż wnioskodawca nie udowodnił faktów i wyjątkowych okoliczności faktycznych związanych ze swoją izolacją (pogorszenie stanu zdrowia w związku z izolacją), podczas gdy z przedłożonych dokumentów wynika, iż M. W. był maltretowany w izolacji w warunkach zakładu karnego i pozbawiony opieki medycznej, co skutkowało pogorszeniem zdrowia fizycznego i psychicznego,

d. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 448 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i nieuwzględnienie okoliczności, które miały wpływ na wyjątkowy wymiar krzywdy pokrzywdzonego, a w konsekwencji na brak zasądzenia stosownego zadośćuczynienia,

e. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c. poprzez błędną ich wykładnię dotyczącą zasad ustalania wysokości zadośćuczynienia, skutkującą nieprawidłowym sposobem szacowania zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez M. W. w wyniku przymusowego umieszczenia w izolacji, poprzez przemnożenie kwoty 15.000,00 zł (stanowiącej około 3-krotność przeciętnego

miesięcznego wynagrodzenia) za 1 miesiąc pozbawienia wolności, podczas gdy szacowanie odpowiedniego zadośćuczynienia nie powinno polegać na mechanicznym (nawet pośrednio) przeliczeniu powyższych wartości, ale na uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy w zakresie indywidualnej krzywdy doznanej przez represjonowanego, co w ocenie skarżącego przełożyło się na zaniżenie przyznanego zadośćuczynienia.

1. błąd w ustaleniach faktycznych za podstawę wyroku, mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na niedostatecznym ustaleniu rozmiaru krzywdy M. W. oraz nie wzięciu pod uwagę wszystkich okoliczności mających wpływ na jej wymiar, tj. takich zdarzeń, które potęgowały jego krzywdę moralną, pomimo tego, że ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika odmienny stan faktyczny sprawy,
2. w zakresie zadośćuczynienia: obrazę przepisów prawa materialnego, tj.: art. 481 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i nieprzyznanie od zasądzonych sum odsetek ustawowych za opóźnienie Uczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, pomimo, że takie żądanie zostało zgłoszone w przedmiotowym wniosku o zadośćuczynienie.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy dalszej kwoty 661.252,85 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną wskutek internowania represjonowanego w okresie od dnia 13 grudnia 1981 r. do dnia 8 marca 1982 r., w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Wyrokiem z 10 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 46/22 wskutek rozpoznania apelacji Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że sprecyzował, iż odsetki ustawowe przyznane od kwoty zasądzzonego na rzecz wnioskodawcy zadośćuczynienia są odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie należnymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, utrzymując w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części.

Kasację od wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawcy i zarzucił rozstrzygnięciu mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie prawa procesowego i materialnego, a mianowicie:

1. rażące naruszenie art. 7 k.p.k. w związku z art. 433 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść wydanego wyroku, polegające na dokonaniu przez sąd odwoławczy nieprawidłowej kontroli instancyjnej orzeczenia sądu I instancji, poprzez niedostrzeżenie uchybień sądu I instancji, dotyczących zasad ustalania wysokości zadośćuczynienia, co w konsekwencji doprowadziło do nierozpoznania wszystkich zarzutów stawianych orzeczeniu sądu I instancji i braku zasądzenia dalszej kwoty zadośćuczynienia, podczas gdy okoliczności sprawy, skala maltretowania, jakich doświadczył M. W. podczas izolacji, nie uzasadniają twierdzenia sądu odwoławczego, iż sąd I instancji w tym zakresie wziął pod uwagę wszystkie okoliczności, w sytuacji gdy Skarżący prawidłowo wykazał, iż rozumowanie sądu I instancji odnośnie nieprawidłowej oceny ww. zakresu represji było błędne,
2. rażące naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, które miało istotny wpływ na treść wydanego wyroku, polegające na jego niewłaściwym zastosowaniu skutkującym brakiem zasądzenia przez sąd odwoławczy dalszej kwoty zadośćuczynienia, pomimo wykazania podstaw do jej zasądzenia, w sytuacji gdy zastosowany przez sąd odwoławczy oraz przyjęty przez sąd I instancji sposób miarkowania przedmiotowej kwoty zadośćuczynienia odbiegał w rażący sposób od zasadnych w tym wypadku reguł, a całokształt okoliczności sprawy przemawia za zasądzeniem na rzecz skarżącego wyższej kwoty zadośćuczynienia,
3. rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, polegające na błędnym uznaniu przez Sąd Apelacyjny, że sąd pierwszej instancji uwzględnił całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, dokonując ich prawidłowej oceny w ramach swobodnej oceny materiału dowodowego, z poszanowaniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oraz na podzieleniu przez Sąd Apelacyjny oceny dowodów dokonanej przez sąd I instancji, bez należytego odniesienia się do zarzutów postawionych w tym zakresie przez apelującego,

tj. powierzchowne i niepełne przeprowadzenie kontroli instancyjnej oraz nienależyte, nierzetelne i pozbawione wnikliwej analizy rozważenie przez Sąd Apelacyjny zarzutów apelacji pełnomocnika wnioskodawcy (odnośnie miarkowania zadośćuczynienia oraz zaniechania wezwania w niniejszej sprawie tego samego biegłego lub powołania innych w celu wyjaśnienia wątpliwości i zastrzeżeń zgłoszonych przez wnioskodawcę w zakresie pogorszenia stanu zdrowia i spowodowania uszczerbku na zdrowiu u wnioskodawcy na skutek internowania), nie dość wnikliwe i wyczerpujące ustosunkowanie się do argumentacji zawartej w jej uzasadnieniu, co skutkowało niezasadną aprobatą ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd pierwszej instancji i bagatelizowaniem naruszeń, a tym samym pominięcie w trakcie orzekania o wysokości zadośćuczynienia okoliczności wskazanych w toku postępowania odnoszących się do wyjątkowo uciążliwych warunków, w jakich M. W. odbywał izolację i skutków z tym związanych w zakresie uszczerbku na zdrowiu oraz poczucia rażącej niesprawiedliwości, jakiej doznał na skutek represji za działalność na rzecz niepodległego Państwa Polskiego,

4. rażące naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c. poprzez błędną ich wykładnię skutkującą nieprawidłowym sposobem szacowania przyznanego zadośćuczynienia za doznaną przez M. W. krzywdę poprzez miarkowanie wysokości zasądzanego zadośćuczynienia poprzez przemnożenie kwoty 15.000,00 zł (stanowiącej około 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia) za 1 miesiąc pozbawienia wolności, podczas gdy szacowanie odpowiedniego zadośćuczynienia nie powinno polegać na mechanicznym (nawet pośrednio) przeliczeniu powyższych wartości, bez uwzględnienia metody zastosowanej przez pełnomocnika skarżącego w tym zakresie we wniosku, podczas gdy szacowanie odpowiedniego zadośćuczynienia powinno polegać na uwzględnieniu w sposób indywidualny całokształtu okoliczności sprawy oraz krzywdy,
5. rażące naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, polegające pośrednio na błędnym uznaniu, iż pozbawienie wolności M. W. nie cechowało się

- szczególnym stopniem drastyczności, pomimo tego, że ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika odmienny stan faktyczny sprawy,
6. rażące naruszenie art. 445 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 448 k.c. w zb. z art. 552 § 1 k.p.k. poprzez ich błędną wykładnię i zasądzenie kwoty, która nie stanowi w myśl ustawy lutowej adekwatnego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę przez M. W., gdyż jest niewspółmierna do stopnia i długotrwałości cierpień doznanych przez pokrzywdzonego,
 7. rażące naruszenie art. 445 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 448 k.c. w zb. z art. 552 § 1 k.p.k. opierając wysokość zadośćuczynienia na uwzględnieniu stopy życiowej społeczeństwa, co w konsekwencji doprowadziło, przy określaniu wysokości zadośćuczynienia do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia,
 8. rażące naruszenie art. 201 k.p.k. poprzez brak wezwania w niniejszej sprawie tego samego biegłego do wydania opinii uzupełniającej lub powołanie innego biegłego z zakresu medycyny na okoliczność ustalenia związku przyczynowego pomiędzy pogorszeniem się stanu zdrowia M. W. a przedmiotową izolacją, w sytuacji nie zbadania przez biegłego z zakresu medycyny dr med. A. T. w istocie okoliczności, czy brak odpowiedniego leczenia w okresie internowania wpłynął na pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawcy, biorąc pod uwagę wcześniejszy 35% uszczerbek na zdrowiu.

Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na kasację, prokurator Prokuratury Okręgowej w Ostrowie Wielkopolskim wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. i 519 k.p.k. kasacja przysługuje od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego i może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Sąd Najwyższy nie jest

uprawniony w ramach postępowania kasacyjnego do ponownej oceny dowodów i na tej podstawie kontrolowania prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych. Na tym etapie niedopuszczalne jest również podnoszenie w kasacji zarzutów skierowanych przeciwko orzeczeniu sądu I instancji.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przeniknięcie uchybienia pierwszoinstancyjnego do postępowania odwoławczego aktualizować się może dopiero w sytuacji, gdy sąd odwoławczy przeprowadzi nienależytą kontrolę instancyjną i zaakceptuje orzeczenie sądu pierwszej instancji, pomimo że dotknięte jest ono wadami, na które zwrócono uwagę w zwykłym środku odwoławczym (*tak: postanowienie SN z 30.08.2022 r., I KK 236/22, LEX nr 3483535*). W takim wypadku to na skarżącym ciąży obowiązek podniesienia i wykazania wadliwości procedowania przez sąd odwoławczy, w następstwie, którego doszło do owego przeniknięcia uchybienia do orzeczenia drugoinstancyjnego, co mogłoby się wyrażać w nierzetelnym rozpoznaniu zarzutów środka odwoławczego, oraz wykazania, że uchybienie to mogło mieć wpływ - i to istotny - na treść zaskarżonego orzeczenia (*tak: postanowienie SN z dnia 14 kwietnia 2021 r., III KK 16/21, LEX nr 3220128*).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że analiza treści wywiedzionej kasacji prowadzi do wniosku, że zarzuty i argumentacja przedstawiona na ich poparcie, w znacznej swej części stanowi powielenie stanowiska prezentowanego już przez skarżącego na etapie postępowania apelacyjnego. Dodatkowo, lektura kasacji i sposób konstrukcji zarzutów w niej zawartych, prowadzi do wniosku, że celem zainicjowania nadzwyczajnej kontroli odwoławczej była próba ponownej weryfikacji ustaleń poczynionych na etapie postępowania rozpoznawczego. Jest to z oczywistych względów niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym.

Pierwszy i trzeci zarzut podniesiony w nadzwyczajnym środku zaskarżenia dotyczy nieprawidłowej zdaniem skarżącego kontroli instancyjnej dokonanej przez Sąd Apelacyjny w zakresie ustalenia kwoty należnego zadośćuczynienia poprzez niedostrzeżenie uchybień Sądu I instancji, dotyczących zasad ustalania wysokości zadośćuczynienia (zarzut 1) oraz pominięcie okoliczności wskazanych w toku postępowania odnoszących się do wyjątkowo uciążliwych warunków, w jakich M. W.

odbywał izolację i skutków z tym związanych w zakresie uszczerbku na zdrowiu (zarzut 3). Oba zarzuty okazały się jednak bezpodstawne. Analiza bowiem treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosku, że sąd odwoławczy nie uchybił obowiązkowi kontrolnemu akceptując kryteria miarkowania zadośćuczynienia, równocześnie uznając, że zasądzona kwota jest prawidłowa i odpowiednia do stopnia krzywd.

Autor kasacji zarzucił również rozstrzygnięciu naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego polegające na: mającym istotny wpływ na treść wydanego wyroku niewłaściwym jego zastosowaniu skutkującym brakiem zasądzenia przez sąd odwoławczy dalszej kwoty zadośćuczynienia, pomimo wykazania podstaw do jej zasądzenia (zarzut 2), błędnym uznaniu, iż pozbawienie wolności M. W. nie cechowało się szczególnym stopniem drastyczności, pomimo tego, że ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika odmienny stan faktyczny sprawy (zarzut 5), a także rażące naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c. poprzez błędną ich wykładnię skutkującą nieprawidłowym sposobem szacowania przyznanego zadośćuczynienia za doznaną przez M. W. krzywdę poprzez miarkowanie wysokości zasądzanego zadośćuczynienia poprzez przemnożenie kwoty 15.000,00 zł (stanowiącej około 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia) za 1 miesiąc pozbawienia wolności, podczas gdy szacowanie odpowiedniego zadośćuczynienia nie powinno polegać na mechanicznym (nawet pośrednio) przeliczeniu powyższych wartości (zarzut 4).

W tym miejscu wskazać należy, że ww. zarzuty kwestionują *de facto* wysokość zasądzanego zadośćuczynienia i stanowią powtórzenie zarzutów sformułowanych w zwyczajnym środku zaskarżenia. Zgodnie jednak z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego, zarzut niewłaściwego ustalenia kwoty zadośćuczynienia może być skuteczny w postępowaniu kasacyjnym wyłącznie wtedy, gdy orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalenia wysokości tego świadczenia. Praktycznie rzecz ujmując ma to miejsce tylko przy ustaleniu kwoty symbolicznej" (*tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29*

grudnia 2020 r. V KK 125/20, LEX nr 3245694; zob. też: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2019 r., V KK 276/19, LEX nr 2729328).

Co istotne, przepis art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r., którego naruszenie zarzuca skarżący nie określa kryteriów ustalenia wysokości zadośćuczynienia, zaś zestawienie normy tam zawartej z treścią art. 445 § 1 k.c., nakazującą zasądzenie zadośćuczynienia w sumie "odpowiedniej" prowadzi do wniosku, że konkretna wysokość rekompensaty pozostawiona została ocenie sądu, który winien ją przyznać z uwzględnieniem wszystkich okoliczności konkretnej sprawy. Nie ulega więc wątpliwości, że sfera decyzji co do wysokości zadośćuczynienia cechuje się znacznym zakresem swobodnej oceny sądu, a luz decyzyjny w tym zakresie wynika z niematerialnego charakteru krzywdy przy wieloaspektowości okoliczności, które należy wziąć pod uwagę (*tak: postanowienie SN z 4.11.2021 r., II KK 495/21, LEX nr 3333572.*). Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, odpowiednia kwota zadośćuczynienia, o której mowa w art. 445 § 1 k.c., ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie może być źródłem wzbogacenia.

Zdaniem Sądu Najwyższego, kwota zasądzonego prawomocnie w przedmiotowej sprawie zadośćuczynienia nie może być uznana za symboliczną, zaś z treści uzasadnień sądów obu instancji wynika, że ustalając wysokość należnej wnioskodawcy kwoty odpowiadającej rozmiarowi doznanych krzywd, sądy wzięły pod uwagę następstwa zdrowotne internowania wnioskodawcy, przy czym z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, z jakich powodów sąd II instancji uznał za niezasadny zarzut niedostatecznego ustalenia rozmiaru krzywdy, której doznał M. W. oraz niewzięcia pod uwagę wszystkich okoliczności mających wpływ na jej wymiar. Stanowisko sądu odwoławczego w tym przedmiocie jest czytelne, zaś argumentacja skarżącego uzasadniająca wskazane wyżej zarzuty kasacyjne sprowadza się w istocie do powielania motywów zawartych uprzednio w apelacji. Zarzuty te zostały należycie rozpoznane w postępowaniu odwoławczym, co znalazło należyte odzwierciedlenie w pisemnych motywach rozstrzygnięcia.

Dwa z zarzutów (zarzut 6 i 7) kasacji dotyczą naruszenia prawa materialnego cywilnego przy ustalaniu wysokości zasądzonego zadośćuczynienia.

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego nie może być mowy o rażącej obrazie prawa cywilnego materialnego wówczas, gdy strona prezentuje tylko odmienną ocenę przesłanek rzutujących na wysokość dochodzonego zadośćuczynienia (*tak: postanowienie SN z 16.02.2006 r., V KK 446/05, LEX nr 183897*). Powtórnie w tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego nie przewiduje żadnych sprecyzowanych kryteriów określania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając ocenę w tym zakresie praktyce orzeczniczej zaś przepisy kodeksu cywilnego dotyczące zadośćuczynienia ograniczają się do wskazania, że ma być to "suma odpowiednia" (art. 445 § 1 k.c.). Wbrew stanowisku autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia Sąd Apelacyjny oszacował wysokość należnego M. W. zadośćuczynienia uwzględniając całokształt okoliczności sprawy.

Nie sposób zdaniem Sądu Najwyższego uznać, że zasądzona prawomocnie kwota zadośćuczynienia odbiegała od rozmiarów poniesionej krzywdy w sposób jaskrawy, czy też nie dający się pogodzić z powszechnym poczuciem sprawiedliwości.

W ocenie Sądu Najwyższego, zasądzona kwota zadośćuczynienia spełnia swoją funkcję kompensacyjną i nie wykracza poza przyznany przez ustawę sądowi orzekającemu merytorycznie szeroki zakres swobody w tym zakresie.

Również całkowicie chybiony okazał się zarzut 8 wywiedzionej kasacji. Zarzut obraży art. 201 k.p.k. jest w sposób oczywisty kierowany nie do wyroku sądu odwoławczego, lecz do wyroku sądu pierwszej instancji. Sąd II instancji nie stosował tego przepisu, gdyż w ogóle nie rozpoznawał wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego. Sąd Apelacyjny w Łodzi rozpoznał w postępowaniu apelacyjnym zawarty w apelacji zarzut naruszenia przez sąd I instancji art. 201 k.p.k. Sąd *a quem* uznał ten zarzut za nietrafny, zaś swoje stanowisko w tym zakresie szeroko uargumentował w pisemnych motywach rozstrzygnięcia. Na marginesie należy wskazać, że prawidłowe zaskarżenie kasacyjne w tym zakresie powinno wskazywać na rażące naruszenie przepisu art.

433 § 2 k.p.k. z powodu nierzetelnego rozpoznania zarzutu obrazy art. 201 k.p.k., podniesionego w apelacji, czego autor kasacji jednak nie uczynił.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[SOP]

[ł.n]